

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Benedicti Ariæ Montani Hispalensis Poemata

In Qvatvor Tomos Distincta

In quo Daudis Regis ac Prophetæ, aliorumque sacrorum Vatum Psalmi; ex
Hebraica veritate in Latinum carmen obseruantissimè conuersi

Arias Montano, Benito

Antverpiæ, 1589

Benedicti Ariae Montani De Psalmorum Studio Atque Vsv. Ad Lyram.
Carmen dicolon distrophon.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44993

BENEDICTI ARIAE
MONTANI DE PSALMO-
RVM STUDIO ATQVE VSV.

AD LYRAM.

Carmen dicolon distrophon.

Festis quid mediter pius
Diuini vel agam tempora post sacri?
O me quæ teneris soles
Delectare modis Barbyte, cur diu
Laxis artubus hortida
Et suspenſa taces? desere ferreos
Vncos, excute puluerem, ac
Nervos imparium turbine clauium
Contentos anima in sonum;
Et gratam superis lætitiã moue
Mecum, si liber ordinem
Exerce te nouum; carmina concines,
Olim quæ veniens polo
Dictabat facili numine Spiritus,
Indæ in montibus arduis,
Formoso ante alios, sed magis & pio,
Pastori niuei gregis;
Cui rexisse pecus, cui Deus asperos
Vrſos sternere; cui dabat
Perfregisse feris ora leonibus.
Illum sæpe virente sub
Vmbra sicamini, roboris aut sacri,
Intentum patrij Dei
Dicendis iuuenem laudibus, vndique
Ambibat tacitus diu
Armenti pater & lanigeri gregis

A 2

Denſo

4
Denso cum pecore accubans (mor:
Pugnax dux, & aquæ & graminis imme-
Progressumque etiam loco,
Immotis oculis, composito & gradu,
(Ne turbet strepitus sonum)
Certos visa sequi turma per ordines.
Illis carminibus feræ
Victæ vel fugiunt, vel pecori vago
Parcunt, omnis & incio
(Is dum pastor adest) horribilis metus,
Errent valle vel infima, aut
Propter lustra cubent vel saliant licet.
Illum sæpe comantibus
Ramis excipiens pennigerum genus
Aut tuta è silicis domo
Attendit, veritum sacra silentia
Cantu rumpere garrulo ; aut
Alarum strepitu vel pede concito.
Donec vox pueri modis
Intermissa suis susteret, ac sonos
Plectro sollicito exciti
Nervi continuis ictibus ederent:
Tunc silvæ iuga frondea,
Collis cum tumidis montibus herbifer,
Et cum fontibus integris
Deducta irriguis flumina vallibus,
Lenis verberare spiritus
Atque vadæ tremulis cursibus, agnitam
Sanctæ vocis imaginem,
Excepti referunt carminis & modos.
Ramis multa loquacibus
Tunc respondet avis versicolor; magis
Suaues

Sua
D
Par
E
Tun
Sa
Nor
Q
Reg
C
Vne
E
Que
A
Ide
P
Et n
A
Ang
A
Mo
E
Nat
R
Illiv
P
Aln
L
Lm
P
Nu
C

5
suaves concinit & magis
Distinguit numeros, & minuit breueis,
Paruo gutture mobilis,
Et lingua docilis fingere Dædala.
Tunc & nomen amabile
Sanctis personuit sapius in locis,
Nomen perperuò efficax,
Quod cælû recreat, quod superos fouet,
Regna & concutit infera,
Quod scisso in pelago fornicibus cauis
Vndas concamerat leueis,
Et muros liquidis fluctibus exstruit;
Quod montes trepidi pauent,
Amnes & refluxis gurgitibus timent.
Idem terigenûm pios
Permulcens animos afficit & trahit;
Et mortalia spernere,
Atque optare decus perpetuum monet,
Angustam que sequi viam;
Ac dat regna poli scandere lucida;
Mortalem que vicem super
Et dici & fieri atque esse iubet viros
Natos & sobolem Dei,
Regesque æthereis in solis locat.
Illivt carmina nomini
Plectro tessiades concinuit nouo,
Almi numine spiritus
Dictata; innumeris gentibus omnium
Linguarum vario sono
Post excepta, sacris ædibus & choris,
Nullos irrita per dies,
Constant, & resonant, culta parentibus,
A 3 Natis

Segnis Desidia & graui

Somno merfa hominum viscera deserit,
Conceditque bonis locum

Curis & studijs. Denique cantibus
Illis cuncta vel abstinent,

Vel parcunt vitia impellere turpibus
Humanos animos dolis;

Virtutumque choros vincere promptius
Sese ac tollere sentiunt:

Et versare nouis pectora motibus,
Exercereque nobili

Vires arte, magis reddere & vtilis.
Quid mirum? tremunt hos modos

Ac audire fugit, nec patitur ferox
Atti rex Erebi, genus

Qui mortale malis fraudibus impulit,
Casu ac precipites dedit,

Detrusitque patres, primaque pignora
Deplorata parentibus,

Natorumque ad o' saecula posterum.
Illa & carmina fulgido

Deductos videas aethere Nuncios,
Et sentire iuuantia

Et verbis totidem excepta reponere.
Illa e sedibus editis

Et caeli solio adducere commodum
Praesentemque solent Deum,

Qui votis faciles annuat exitus.
Hac nos carmina, Barbyte,

Romanis cupimus legibus ac modis
Sensu aptare tamen suo,

Auctorem & veterem fallere nescio.

8
Ergo tu numeros comes,
Ac voces fidibus funde loquacibus,
Nunquam gratior aut mihi
Antè, aut muneribus commodior tuis.

AD VATEM DAVIDEM

Elegiacum Carmen.

Iesiada mens alma Deo pastoris amari
Esse tui in numero me sine, quaeso, gregis.
Namque ego iam primis laudes meditatus ab annis
Diuinis tenui carmine composui.
Sed mihi non vanum memini dixisse magistrum,
Nil fore par numeris carminibusq; tuis.
Ille erat excultus vates, castusq; sacerdos,
Ad sacra templa idem dux mihi saepe fuit.
Carmina & ipse sacra hunc recinentem saepe videbam,
Et stupui, Psalms dum canit ille tuos.
Semper grata, noua ac semper, mirandaq; dicta
Sunt tua visa mihi, sunt repetita licet.
Libera Romanis numeris, pede libera quamuis,
Mirabar versus pondera ferre sui.
Hac ego ut excipiam melius collata, profani
Vulgi conspectus & populum fugio.
Abdor & in siluis, nemorose ac rupis in antro;
Scire auido sedes hac mihi amica fuit.
Hic sensi turbis hominum strepituq; remotus,
Quam tua Iesiades carmina dulce sonent.
Vatibus hac Grauis vidi ac prestare Latinis,
Quantum nocturnis ignibus alma dies.
Illic te attente sensi diuina ferentem
Commoda, ut humanum viceris ingenium:
Vtq; pedes numeriq; modos ac dulcia iungas
Digna q; susceptis verba ministra tuis.
O utinam, dixi, referentem carmina vatem
Audiat hac noster me, prober atque chorus.
Ergo age, meq; tuo cupidum pater imbue sensu,
Esse iube & certum me tibi discipulum.

D14

Die q
Du
Flumi
Vt
Num
Cor
An f
An
Num
Et
Sussp
Et
Nam
At
An ti
Ta
Sed m
Int
Cerne
H
Nulla
Pa
SPI
Er
Illi m
Et
Non
Pe
Sat n
Si
Com
Le
Hac
Pe
Tun
T
Non
V
Dum
N